EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1872,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0073/2020),

A. toteaa, että Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2018 oli 16 174 200,21 euroa, mikä merkitsee 2,18 prosentin lisäystä vuoteen 2017 verrattuna; toteaa, että keskuksen talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta ([2]);

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan keskuksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2018 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että keskuksen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2018 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 100 prosenttia eli sama kuin vuonna 2017; panee merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 98,02 prosenttia, mikä merkitsee 3,31 prosentin lisäystä edellisvuoteen verrattuna;

Tuloksellisuus

2. panee merkille, että arvioidakseen toiminnastaan saatavaa lisäarvoa ja parantaakseen budjettihallintoaan keskus mittaa kahdeksan strategisen tavoitteen mukaan jaettujen 50 keskeisen tulosindikaattorin avulla 66 vuosittaisen tavoitteen saavuttamista; panee merkille, että vuodesta 2019 alkaen keskus on ottanut käyttöön uuden tuloksellisuusmallin, joka perustuu kymmeneen keskeiseen tulosindikaattoriin, joita käytetään mittaamaan sen tehokkuutta haluttujen tuotosten saavuttamisessa ja tähän tarkoitukseen osoitettujen varojen käytössä;

3. panee merkille, että keskus on saavuttanut 85 prosenttia sovellettavista vuoden 2018 työohjelmassa suunnitelluista tuotoksista ja tuloksista ja että se on pannut vuoteen 2025 ulottuvan strategiansa ensimmäisen vuoden toimet onnistuneesti täytäntöön;

4. kannustaa keskusta jatkamaan palvelujensa digitalisointia;

5. panee tyytyväisenä merkille, että keskus hyödyntää edelleen synergiaetuja Euroopan meriturvallisuusviraston kanssa hallinto- ja tukipalvelujen sekä yhteisten tilojen hallinnoinnin alalla Lissabonissa ja että nämä synergiat liittyvät myös tieto- ja viestintätekniikkaan, televiestintään ja verkkopohjaisiin infrastruktuureihin ja palveluihin; toteaa, että muiden unionin virastojen kanssa on otettu käyttöön toiminnallisia synergioita oikeus- ja sisäasioiden sekä terveydenhuollon aloilla; antaa virastoille kiitosta tällaisesta rinnakkaiselosta ja katsoo, että niiden esimerkkiä kannattaisi seurata;

([1]) EUVL C 29, 23.1.2019, s. 1.
([2]) EUVL C 29, 23.1.2019, s. 2.

6. korostaa keskuksen tärkeää roolia sen toimittaessa poliittisille päätöksentekijöille ja alan toimijoille huumausaineita ja huumausaineriippuvuutta sekä uusia suuntauksia koskevia selvityksiä ja tietoja, jotta laitonta huumausaineiden käyttöä ja kauppaa voidaan torjua tehokkaasti, ja muistuttaa, että laittoman huumausainekaupan on todettu olevan järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin tärkeimpiä tulonlähteitä ja niiden rekrytointikanava; palauttaa mieliin, että keskuksen toimeksiantoa laajennettiin vuonna 2018 muun muassa siten, että siihen sisällytettiin uusia vastuualueita ja viralliset kumppanuussuhteet unionin muiden virastojen kuten Europolin kanssa;

7. katsoo, että vuoteen 2025 ulottuvaan keskuksen strategiaan ([3]) täysimääräisesti perustuvan keskuksen ohjelma-asiakirjan 2019–2021 hyväksyminen on tärkeä keskuksen strategiseen ja operatiiviseen suunnittelukehykseen liittyvä edistysaskel;

Henkilöstöpolitiikka

8. panee merkille, että 31. joulukuuta 2018 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 96,05 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä kymmenestä virasta yhdeksän ja 66 väliaikaisesta toimesta 64 oli täytettynä (verrattuna 77 hyväksyttyyn virkaan tai toimeen vuonna 2017); panee merkille, että vuonna 2018 keskuksen palveluksessa työskenteli lisäksi 29 sopimussuhteista toimihenkilöä ja yksi kansallinen asiantuntija;

9. panee merkille, että keskuksen ilmoittamien tietojen mukaan sukupuolten edustus hallintoneuvostossa oli tasapuolinen vuonna 2018, sillä siinä oli 15 miesjäsentä ja 14 naisjäsentä;

10. panee tyytyväisenä merkille, että keskus on antanut yleiset ohjeet sellaisen työkulttuurin luomisesta ja ylläpitämisestä, joka perustuu ihmisarvoon ja kunnioitukseen, jotta voidaan estää ja torjua häirintää; toteaa, että keskus tarjoaa mahdollisuuden luottamukselliseen neuvontaan;

Hankintamenettelyt

11. panee tyytyväisenä merkille, että keskus otti käyttöön hallintosuunnitelmansa mukaisen hankintasuunnitelman, joka toteutettiin onnistuneesti tiiviissä yhteistyössä kaikkien yksikköjen kanssa;

12. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan keskus ei ollut saanut kohtuullista määrää tarjouksia arvoltaan vähäisiin hankintamenettelyihin ja että viidessä näistä menettelyistä ainoastaan yksi ehdokas jätti tarjouksen ja yhdessä menettelyssä jätettiin kaksi tarjousta; toteaa, että keskuksen vastauksen mukaan se oli asianmukaisesti kutsunut mukaan sovellettavissa rahoitussäännöissä vaaditun määrän tarjoajia, jotta varmistettiin tarvittava kilpailun taso; kehottaa keskusta jatkamaan ponnistelujaan sen varmistamiseksi, että kaikissa julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä noudatetaan terveen kilpailun periaatetta, ja helpottamaan osallistumista sen arvoltaan vähäisiä sopimuksia koskeviin hankintamenettelyihin;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

13. panee merkille keskuksen nykyiset toimenpiteet ja jatkuvat pyrkimykset turvata avoimuus, estää ja hallita eturistiriitoja sekä huolehtia väärinkäytösten paljastajien suojelusta; panee tyytyväisenä merkille, että johtajan ja tiedekomitean jäsenten ansioluettelot ja ilmoitukset sidonnaisuuksista on julkaistu keskuksen verkkosivustolla;

14. korostaa, että parlamentin vetoomusvaliokunnan hiljattain tilaamassa tutkimuksessa ([4]) todettiin, että eturistiriitojen vaara on olemassa, koska keskus käyttää asiantuntijoita ja erityisesti koska tiedekomitea tekee päätöksiä itsenäisesti;

Sisäiset kontrollit

15. toteaa, että komission sisäisen tarkastuksen annettua selvityksen tiedonkeruu-, validointi- ja laadunvarmistusprosessien tuen tarvetta koskevasta analyysista ja keskuksen tarkasteltua uudelleen tietojen laadunvalvontakehystään ja mukautettua sen vuoteen 2025 ulottuvaan keskuksen strategiaan kaikki hyväksytyn toimintasuunnitelman tarvittavat suositukset oli pantu täytäntöön vuonna 2018;

([3]) Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, "EMCDDA Strategy 2025", Lissabon, maaliskuu 2017; http://www.emcdda.europa.eu/publications/work-programmes-and-strategies/strategy-2025_en.

([4]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/621934/IPOL_STU(2020)621934_EN.pdf

16. panee huolestuneena merkille, että keskuksen mukaan useita sisäisen tarkastuksen vuonna 2015 tekemään tietotekniikkahankkeiden hallinnointia koskevaan tarkastukseen sisältyviä suosituksia oli pantu täytäntöön vain osittain ja että vuoden 2018 lopussa kaksi suositusta oli edelleen toteuttamatta; toteaa kuitenkin, että nämä kaksi suositusta oli määrä panna täytäntöön vuoden 2019 puoliväliin mennessä; kehottaa keskusta tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistymisestä kesäkuuhun 2020 mennessä;

17. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY ([5]) ja Portugalin työlainsäädännön nojalla tilapäistyöntekijöillä olisi oltava samanlaiset työehdot kuin palveluja käyttävän yrityksen suoraan palkkaamilla työntekijöillä; toteaa kuitenkin, että asiaa koskevissa sopimuksissa ei nimenomaisesti edellytetty, että työvoimanvuokrausyritysten olisi noudatettava näitä ehtoja, eikä ole näyttöä siitä, että keskus itse olisi mitenkään vertaillut oman ja tilapäisen henkilöstön työehtoja, ja katsoo, että tämä asettaa vaakalaudalle henkilöstön turvalliset ja ennakoitavat työehdot ja siitä aiheutuu keskukselle oikeusriidan riski ja maineeseen liittyviä riskejä; toteaa, että keskuksen vastauksen mukaan keskuksen ja työvoimanvuokrausyrityksen välisessä sopimuksessa viitataan keskuksen velvollisuuteen noudattaa kaikkia sovellettavan lainsäädännön osa-alueita ja että kyseisen sopimuksen mukaan työvoimanvuokrausyritys on se osapuoli, johon oikeusriitariskit kohdistuvat; korostaa kuitenkin, että tämäntyyppisestä tilanteesta aiheutuu keskukselle suuria maineeseen liittyviä riskejä; panee tyytyväisenä merkille, että keskus arvioi uudelleen tilapäistyöntekijöiden käytön toimintaperiaatteitaan niin, että ne perustuvat enemmän sen jäsenvaltion lainsäädäntöön, jossa keskus sijaitsee, keskuksen operatiivisten tarpeiden ja oikeudellisen kehyksen mukaisesti; kehottaa keskusta arvioimaan tilapäisen henkilöstönsä työehtoja ja varmistamaan, että ne ovat unionin ja kansallisen työlainsäädännön mukaisia; kehottaa keskusta tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistymisestä kesäkuuhun 2020 mennessä;

18. toteaa, että unioni allekirjoitti vuonna 2006 Norjan kanssa sopimuksen, jossa määritellään kaava, jolla lasketaan Norjan rahoitusosuus keskukselle sekä rahoitusosuuden vähimmäismäärä, jota olisi mukautettava vuosittain unionin hintakehityksen ja bruttokansantulon perusteella; toteaa huolestuneena, että unionin talousarviotuki kasvoi 24 prosentilla vuosien 2007–2018 välisenä aikana, mutta Norjan rahoitusosuus pysyi suurin piirtein ennallaan; toteaa, että keskuksen vastauksen mukaan unionin tuen lisäyksen ja Norjan rahoitusosuuden välillä ei ole lineaarista korrelaatiota ja että keskuksella ei ole vaadittavaa oikeuskelpoisuutta vaatia toisenlaista kaavaa/menetelmää Norjan vähimmäisrahoitusosuuden mukauttamiseksi; kehottaa keskusta ja asianomaisia osapuolia mukauttamaan Norjan vähimmäisrahoitusosuutta sovittujen ehtojen mukaisesti;

19. kehottaa keskusta keskittymään tutkimustulostensa levittämiseen yleisölle ja yleisön tavoittamiseen sosiaalisen median ja muiden viestintäkanavien kautta;

20. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 14. toukokuuta 2020 antamaansa päätöslauselmaan ([6]).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/104/EY, annettu 19. marraskuuta 2008, vuokratyöstä (EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9).

([6]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0121.